

Agencija Lokalne Demokratije Mostar

IZVJEŠTAJ O OKTIVNOSTIMA
2004 - 2006

INDEX

<i>Popis skraćenica</i>	3
1 Uvod	4
2 Projekti (po hronološkom redu)	5
2.1 Aktivnosti izgradnje kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo u Jugoistočnoj Evropi.....	5
2.2 Lokalni ekonomski razvoj na Balkanu	7
2.3 Mare Hadriaticum Local Democracy Cross Border Network (MAHLDENET) - Aktivnost V: Uspostavljanje nove LDA: put participativnog planiranja.....	9
2.4 Podsticanje međuetničkog dijaloga u srednjim školama Mostara i regije.....	9
2.5 Uspostavljanje Agencije lokalne demokratije u Mostaru.....	11
2.6 Promocija lokalnog ekonomskog razvoja na Zapadnom Balkanu: Izgradnja kapaciteta za grupe mladih.....	13
2.7. Pomoć mikro-ekonomskim inicijativama Žena Mostar.....	13
2.8 Omladinski radio program Mostar	14
2.9 Saradnja među mladima i povezivanje sa partnerima LDA – Podršavanje ciljeva kampanje “Svi različiti svi jednaki”	15
3 Međunarodne konferencije	16
3.1 Pravo na ekonomsku inicijativu za lokalni održivi razvoj: Mikrokreditni potencijali, postignula i izazovi u BiH	16
3.2 EU politike i alati na Zapadnom Balkanu – Mogućnosti za lokalnu vlast.....	16
3.3 Glasovi raznolikosti prave razlike	17
4 Sastanci partnera	18
5 Edukacije i treninzi za osoblje LDA Mostar	19
6 Studijske posjete, razmjene i drugo	21
7 LDA Mostar partneri, tim i kontakt detalji	25

POPIS SKRAĆENICA

ALDA	(Association of Local Democracy Agencies) Udrženje Agencija lokalne demokratije
ANCI	(Associazione Nazionale Comuni Italiani) Državno udruženje italijanskih opština
BiH	Bosna i Hercegovina
CBM	(Confidence Building Measures) Mjere izgradnje povjerenja
CeSPI	(Study Centre of International Politics) Istraživački centar međunarodnih politika
CoE	(Council of Europe) Vijeće Evrope
COSPE	(Cooperation for the Development of Emerging Countries) Kooperacija za razvoj zemalja u razvoju
CKM	(Centre for Commercial Management) Centar za komercijalni menadžment
EU	(European Union) Evropska Unija
EYF	(European Youth Foundation) Evropska fondacija za mlade
IB	(Italian Balkan) Italijanski Balkan
LDA	(Local Democracy Agency) Agencija lokalne demokratije
NGO	(Non Governmental Organisation) Nevladina organizacija
OSCE	(Organisation for Security and Co-operation in Europe) Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi
PPP	(Participatory Planning Process) Proces participativnog planiranja
RS	Republika Srpska
SME	(Small – Medium sized Enterprise) Mala i srednja preduzeća
U.G.	Udruženje građana
UWC	(United World College) Koleg ujedinjenog svijeta

1 UVOD

Iako je rat u Mostaru završen prije 10 godina, grad se još uvijek suočava sa mnogim posljedicama konflikta. Administrativne reforme – orijenitsane ka uspostavi jedne i ujednjene administracije - su sprovedene, ali proces ujedinjenja grada je zadatak koji nije lako ostvariti. To je veliki problem, ali u isto vrijeme i veliki izazov. Ako gledamo budućnost grada, ujedinjenje mora biti ekonomsko i administrativno ali takođe i socijalno, kako bi se izgradio miran i demokratski grad u demokratskom društvu.

Zbog toga je Udrženje Agencija lokalne demokratije (www.ladaonline.org), pod pokroviteljstvom Vijeća Evrope, osnovalo Agenciju lokalne demokratije u Mostaru.

LDA Mostar je posljednja osnovana od ukupno 11 Agencija lokalne demokratije koje rade na podršku bivše Jugoslavije. Program 'Agencija lokalne demokratije' je osnovan 1993. godine na inicijativu Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope. Tokom ovih godina, program se dokazao kao ambiciozno iskustvo koje je raznim akterima omogućilo saradnju na različitim nivoima sa ciljem izgradnje mira, razvoja i stabilnosti od temelja.

Od samog poletka, te nakon zvaničnog otvorenja 22. novembra 2004. LDA Mostar je pokrenula seriju aktivnosti na podsticanju međuetničkog dijaloga, jačanju kapaciteta lokalnih vlasti, jačanju civilnog društva te na obezbjeđenju vrijednih ekonomskih mogućnosti za lokalnu zajednicu. Usvojena metodologija multilateralne decentralizirane saradnje, daje Agenciji internacionalnu dimenziju i mogućnost njenim partnerima – uključujući i Mostar kao grad domaćin – da u potpunosti budu uključeni u definiciju strateškog planiranja Agencije. LDA Mostar na ovaj način predstavlja mjesto sastajanja i dijaloga između različitih zajednica. To spaja lokalne zahteve i potrebe grada te može razviti konkretne inicijative i ideje. Pod ovom prespektivom, odluka da se Agencija registruje kao lokalno udrženje je donesena kako bi se odredila potreba garantovanja pripadnosti lokalnoj zajednici i održivost Agencije. Naime LDA Mostar može imati pristup širokom spektru resursa i fondova, koji omogućuje gledanje u budućnost sa više vjere i angažovanja.

Nakon prve dvije godine aktivnosti, ovaj izvještaj daje uvid u ono što je do sada urađeno, uključujući i ljudi sa kojima se radilo te potpisane rezultate.

01/10/2006, Mostar

Delegat, Tommaso Vaccarezza

2 - PROJEKTI (PO HRONOLOŠKOM REDU)

2.1. Aktivnosti izgradnje kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo u Jugoistočnoj Evropi

Ciljevi

- Ciljanim grupama ponuditi alate koji su i dugoročni ali i neposredno korisni
- Razviti kapacitete grupa lokalnog društva da branе svoja prava i da jačaju svoju svjet i kapacitete kao organizovani građani, kako bi se predstavili lokalnim vlastima i drugim institucijama uključenim u proces donošenja odluka.
- Razmjeniti dobre prakse i iskustva među lokalnim vlastima i nevladinim organizacijama na području gdje je projekat implementiran kako bi se bolje upoznali sa stvarnim slučajevima i stekli sposobnost rješavanja praktičnih situacija.
- Pomagati učešće mladih u lokalnoj vlasti i drugim organizacijama uključenim u proces donošenja odluka na lokalnom nivou.

Pregled

Ova aktivnost demokratizacije je shvaćena kao aktivna promocija učešća građana i njihovih interesnih grupa u donošenju odluka u lokalnoj vlasti i drugim organizovanim društvenim zajednicama. Putem decentralizovanog donošenja odluka, aktivnosti imaju za cilj doprinijeti stabilnosti u regionu koja predstavlja osnove rješavanja konflikt-a – i prevenciju novih konfliktata - i promociju ljudskih prava.

Aktivnosti:

Info centar u LDA (3 godine)

Info centar o ljudskim pravima i održivom razvoju je osnovan u kancelariji LDA. Info centar je na raspolaganu objema mostarskim univerzitetima (Univerzitet "Džemal Bijedić" i Sveučilište) i pomalo studentima da istražuju putem besplatne internet konekcije. Centar je otvoren svakog ponedeljka i srijede od 15-17 sati sa sljedećim sadržajem: knjige, konvencije, ugovori, rezolucije, priručnici i uputstva o zaštiti ljudskih prava, zaštiti prava manjina itd. Ići izdavali su Vijeće Evrope, EU, OSCE i UN.

1. Godina Projekta (2004)

Aktivnosti

Trening za društvenu zajednicu o rješavanju konflikt-a, 6-8 Oktobar 2004.

Rzultati

Dvadeset predstavnika raznih NVO-a i udruženja prisustvovalo treningu, među kojima su bili: predstavnici Nansen dijalog centra, Unije studenata "Džemal Bijedić", Omladinske informativne agencije, Škole omladinske

politike, Udruga Altruist, Graditelja mira, Studentskog zbora svuilišta u Mostaru, La Strada Mostar, OKC Abrašević, Forma F.

Aktivnost

Trening za lokalne vlasti o rješavanju konfliktova, 6-7 Decembar 2004 i trening o procesu participativnog planiranja(I), 12-13 December 2004.

Rezultati

Trening je usmjeren ka poticanju rješavanja konfliktova i participativne kulture u strukturama lokalne vlasti. Treningu je prisustvovalo 18 predstavnika javne administracije i lokalnih udruženja.

2. Godina Projekta (2005)

Aktivnost

Trening za lokalne vlasti o EU poslovima (I), 8-9 Novembar 2005;

Rezultati

Obuhvatio je 16 učesnika koji su ovdje proširili svoja znanja o evropskim institucijama, o evropskim poslovima i pristupnim fondovima te o pisanju projekata.

Aktivnost

Radionica za mlade, 15 Novembar 2005;

Rezultati

Ukupno 70 mladih ljudi aktivnih u omladinskim udruženjima, omladinskim ograncima političkih partija, vijeća studenata te pojedinaca je učestvovalo u otvorenoj debati za osnivanje vijeća mladih u gradskoj administraciji. Predstavljene su dvije osnovne ideje: savjetodavni odbor mladih i vijeće mladih. Ovo je pruženo prezentacijama gostiju predstavnika Vijeća mladih Jablanice i Sarajeva i Omladinskog odbora iz Konjica te stručnjaka iz OSCE-a koji su prezentirali procedure odabira i moguću saradnju između Vijeća mladih i Gradskog Vijeća. Na kraju, učesnici su popunili upitnik o Vijeću mladih i Savjetodavnom odboru mladih u pisanoj formi.

Aktivnost

Okrugli sto o razvoju turizma i zaštiti okoline, 23 Decembar 2005;

Rezultati

Podrijetljen je zajednički angažman lokalnih vlasti, nevladinog sektora kao i poslovnog sektora na pitanjima vezanim za zaštitu okoline i razvoj turizma. Naglašeno je nesporovođenje velikih zakona iz ove oblasti. Na okruglom stolu je zaključeno da BiH ima odgovarajuće zakone vezane za područja poput zaštite okoline. Međutim, ovi zakoni se ne sprovode u praksi. Drugi zaključak je bio da nedostaje strategija razvoja turizma kao i da je pritisak međunarodne zajednice da se poduzmu odgovarajući koraci nedovoljan.

Aktivnost

Trening za lokalne vlasti o komunikacijama i odnosima s javnošću, 09-10 Februar 2006;

<i>Rezultati</i>	Povećan nivo znanja i razumijevanja sposobnosti komunikacije i odnosa sa javnošću, podizanje svijesti o važnosti javnih nastupa i komunikacije sa građanima.
3. Godina Projekta (2006)	
<i>Aktivnost</i>	<u>Trening za lokalne vlasti o procesu participativnog planiranja (II)</u> , 19-20 Oktobar 2006.
<i>Rezultati</i>	Projekt u toku.
<i>Aktivnost</i> <i>Results</i>	<u>Trening za lokalne vlasti o EU poslovima (II)</u> , Novembar 2006. Projekt u tok.
<i>Ciljane grupe</i>	Lokalni uposlenici LDA, izabrani lokalni zvaničnici, civilni dužnosnici lokalnih i regionalnih vlasti, lideri grupa mladih u lokalnoj zajednici, lideri civilnog društva;
<i>Partneri</i>	ALDA, ANCI
<i>Trajanje</i>	Juli 2004 - Novembar 2006
<i>Lokacija</i>	Mostar i Hercegovačko-neretvanski Kanton
<i>Donator</i>	Italijansko Ministarstvo Vanjskih Poslova

2.2. Lokalni ekonomski razvoj na Balkanu

<i>Cilj</i>	Pristupanje raznim sektorima privrede u regiji Hercegovine sa ciljem analiziranja zapreka i mogućnosti za privredni razvoj i zaposlenje, sa SWOT analizom, kao alatom za nadgledanje organizacije i njenog ambijenta. Ovo je prvi stadij planiranja koji stručnjacima na tržištu pomaže pri određivanju ključnih pitanja. SWOT predstavlja snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje.
<i>Pregled</i>	Sa ciljem realizacije procjene oformljene su radne grupe od 10 pojedinaca različitih profesija, te različite spolne i nacionalne pripadnosti. Odabir članova radne grupe bazirao se na interesovanju kandidata za poboljšanje stanja u društvu, njihove spremnosti da doprinesu procesu odabira, njihovo angažovanje i koordinacija na sličnim projektima. Radnu grupu su sačinjavali psiholozi, novinari, stručnjaci iz oblasti finasija, koordinatori projekta, predstavnici raznih kulturnih centara, asistenti i studenti ekonomskog i poljoprivrednog fakulteta. Sa ciljem određivanja mogućnosti za socijalni i ekonomski razvoj na lokalnom i regionalnom nivou, podijeljeno je 50 upitnika koje je popunjavalo 10 političara (predstavnika parlamentarnih partija u Gradskom vijeću Mostara), 10 predstavnika iz sektora poljoprivrede

(proizvođača i stručnjaka sa poljoprivrednog fakulteta), 10 predstavnika NVO-a koji imaju značajnu ulogu u društvenoj zajednici grada Mostara, 10 predstavnika biznis sektora (predstavnici firmi kao i poslovnih/privrednih agencija i institucija) i 10 ostalih pojedinaca (studenata i ostalih koji ne spadaju u prve četiri grupe).

Rezultati

Procjena raznih privrednih sektora u Hercegovini je zahtjevala informacije o stanju u regiji, relevantne za ovu procjenu. Informacije koje su proizvedene,

ticale su se generalnog stanje u regiji, njenih geografskih potencijala i mogućnosti. Što se tiče ranijeg privrednog stanja u regiji, nalazi su pokazali da je nekoliko velikih firmi u regiji upošljavalo više hiljada ljudi, ali u proteklim godinama samo neke od ovih industrija su se pokazale kao konkurente i održive. Ustanovljeno je da su sada ovdje u fokusu novonastala dinamična mala i srednja preduzeća (MSP). Ovo je kombinovano sa poljoprivrednim sektorom, koji se zasniva na proizvodnji manjeg obima, kao i sa sektorom energije zasnovanom na regionalnoj mreži hidroelektrana uglavnom na rijeci Neretvi.

Glavni stubovi regionalne privrede su:

- Poljoprivreda – uključujući vinogradarstvo, 98% svih vinograda BiH su u ovoj regiji. Takođe postoji jak potencijal za proizvodnju voća.
- Turizam – Međugorje privlači preko 250.000 posjetilaca iz svih krajeva svijeta svake godine, dok izuzetno ugodna klima predstavlja dodatni potencijal za razvoj novih proizvoda.
- Proizvodnja energije – regija trenutno izvozi energiju susjednim zemljama.
- Duhan – u regiji postoje dvije fabrike duhana, koje sirovinu većinom uvoze.
- Metal – dobra tradicija i veliki nivo stručnosti.
- Tekstilna industrija – radi na niskom nivou u poređenju sa predratnim periodom, te nije u mogućnosti da se takmiči sa inicijativama drugih zemalja u razvoju npr. Rumunija.
- Prerada mesa – tri velika pogona za preradu mesa u regiji.

Trajanje

August – Novembar 2004.

Lokacija

Regija Hercegovine

Donator

Francusko Ministarstvo Vanjskih Poslova

2.3. Mare Hadriaticum Local Democracy Cross Border Network (MAHLDENET) - Aktivnost V: Uspostavljanje nove LDA: put ka participativnom planiranju.

Cilj	Javljanje institucionalne saradnje među političkim, ekonomskim i socijalnim akterima uključenim u aktivnosti razvoja lokalne demokratije u prekograničnom području Jadranskog mora.
Pregled	Projekat Mahlde.net, vođen od strane italijanske regije Friuli Venezia-Giulia, nastoji ojačati jadransku prekograničnu saradnju, povremeno promovišući interakciju između ekonomskih i socijalnih aktera. Namjera je doprinijeti izgradnji Europe građana putem aktivnosti razvoja teritorijalnih integracija, institucionalne izgradnje u zemljama Balkana, jačanja postojeće mreže i infrastrukture. Skraćenica Mahlde.net predstavlja MAre Adriaticum (Jadransko more): mjesto spajanja i razmjene među zemljama i građanima Mediterana; Lokalnu DEMokratiju: partnerstvo između lokalnih vlasti i Agencija lokalne demokratije; prekogranična saradnje (NETworking): partnerska mreža preko granice Italije koja uključuje italijanske lokalne vlasti i realnost Balkana. Kao pilot aktivnost programa, aktivnost V na uspostavljanju agencije LDA Mostar, se podudarila sa inicijativom decentralizirane saradnje italijanske regije Puglia, koja trenutno podržava aktivnosti procesa participativnog planiranja kao i ekonomsku, kulturnu i druge vidove saradnje među dvjema Jadranskim obalama.
Rezultati	Projekt u toku
Partneri	Regija Puglia, ALDA
Trajanje	Januar 2005 – Mart 2007.
Lokacija	Mostar i Hercegovačko-neretvanski Kanton (BiH), Regija Puglia (Italija)
Donator	Program Evropske komisije "Interreg Transadriatic III A"

2.4 Podsticanje međuetničkog dijaloga u srednjim školama Mostara i regije

Cilj	Javljanje međuetničke i međureligijske saradnje među studentima i profesorima iz različitih etničkih grupa, razmjena dobrih praksa i pitanja iz obrazovanja između profesora i stručnjaka iz HN Kantona i profesora i stručnjaka iz gradova i regija partnera LDA, promovisanje vrijednosti poštivanja ljudskih prava, demokratije i poštivanja manjinskih grupa, doprinoseći procesu ponovnog ujedinjenja škola.
------	---

Pregled

Projekt je usmjeren ka učenicima srednjih škola, a njegov cilj je naglasiti važnost predavanja o vrijednostima kao što su demokratija, međuetnički dijalog i prava manjina, profesorima i učenicima srednjih škola. Usmjerenost projekta ka srednjim školama Mostara je vezan s obzirom da je većina ovih škola nezavisno organizovana na etničkoj osnovi. Različite faze projekta su realizovane putem radionica, seminara i konferencija koje su rezultirale preporukama za unapređenje srednjoškolskog obrazovanja.

Rezultati

U okviru projekta održane su četiri radionice (za profesore i učenike), a svaka radionica je imala drugu temu, kao što su demokratija i demokratski principi u obrazovanju, poštivanje ljudskih prava u srednjim školama, dijalog i njegova primjena u analizi konflikata, kako profesori mogu podstići izgradnju povjerenja među različitim etničkim grupama. Svaka radionica je imala oko 20 učesnika: učenika, profesora, međunarodnih gostiju i političara. Preporuke sa radionica su sljedeće:

- Uvesti izmjene školskog plana i programa (veće učešće profesora u njihovom stvaranju);
- Sustav projekata za roditelje Vijeća roditelja (takođe uključiti profesore i učenike u ovaj projekt);
- Obrazovni sistem bi trebao ohrabrivati prepoznavanje i razvoj talentovanih učenika;
- Uvesti i podstići civilne servise i aktivizam;
- Veći nivo uključenosti profesora i škola u proces planiranja raznih projekata (ili cilj je educirati profesore o poboljšanju obrazovnog sistema);
- Poboljšati saradnju NVOa, Zavoda za obrazovanje / Instituta za školstvo i Ministarstva obrazovanja;
- NVOi bi trebali pomoći u finansiranju nekih projekata škola i Ministarstva obrazovanja.

Partneri

Nansen Dijalog Centar Mostar

Trajanje

April 2005 – Juli 2006.

Lokacija

Mostar

Donator

Stalni predstavnik Luxemburga pri Vijeću Evrope

2.5. Uspostavljanje Agencije lokalne demokratije u Mostaru

N.B.

U cilju vođenja dijaloga između dvije etničke grupe, te obezbjeđenja i jačanja civilnog društva sa praktičnim mogućnostima za zaposlenje, uspostavljanje Agencije uključuje takođe aktivnosti koje vode ka ovome cilju, a to su: kurs za turističke vodiče, dijalog kroz praksu – simulacija srećenja i formiranje Vijeća svih srednjih škola.

Ciljevi

Jačanje operativnih kapaciteta LDA Mostar u regiji Hercegovine, podršavanje konkretnih inicijativa sa ciljem unapređenja međuetničkog dijaloga među univerzitetima i učenicima srednjih škola, kao i profesionalno osposobljavanje građana koji mogu biti angažovani u sektoru turizma.

Pregled

Zvanično otvorene LDA Mostar (22. Novembra 2004.) inicirano je od strane potencijalnih partnera, međunarodnih i lokalnih organizacija, Udruženja Agencija lokalne demokratije te od strane grada Mostara. Ovaj korak je bio esencijalan za grad i regiju Hercegovine s obzirom na politiku i ekonomsku situaciju u gradu, kao što je etnička podjeljenost, visok stepen nezaposlenosti i nedostatak visokoobrazovanih stručnjaka, što su pitanja koja grad mora da riješi. Na taj način je LDA sebe obavezala na aktivnosti poput međuetničkog dijaloga i stvaranja mogućnosti za zaposlenje kao i ostale aktivnosti koje će unaprijediti politiku i ekonomsku situaciju u mostarskoj društvenoj zajednici.

Rezultati

Kurs za turističke vodiče

Kurs je imao 30 polaznika a fokusiran je na aktivnosti njihovog osposobljavanja za posao turističkih vodiča za podrške Zapadne Hercegovine i HN Kantona, te na razvoj nadležnosti potrebnih za certificiranje ovoga zanimanja. LDA Mostar je proveo obuku u saradnji sa Centrom za komercijalni menadžment (CKM), koji je obezbjedio kvalifikovane trenere. Vodeće turističke agencije u regiji su pružile svoju pomoć za praktični dio kursa. Jedan od najvažnijih rezultata kursa je taj da su se LDA Mostar, CKM i Federalno Ministarstvo trgovine i turizma usaglasili oko sadržaja pravilnika koji će turistički vodiči koristiti za državni ispit. Posljednja informacija vezana za ovaj pravilnik je ta da je federalna vlada izvršila procjenu, te će pravilnik postati punovaljan nakon objave u "Službenom listu".

Ministarstvo trgovine i turizma je počelo sa formiranjem ispitne komisije, koja će omogućiti prvi državni ispit za turističke vodiče u Bosni i Hercegovini uz mogućnost dobivanja diplome turističkog vodiča.

Dijalog kroz praksu – simulacija srećenja

Aktivnosti su se sastojale od neformalnih treninga sa ciljem unapređenja međuetničkog dijaloga između Sveučilišta Mostar i Univerziteta "Džemal Bijedić" Mostar, kao i da se nadomjesti nedostatak praktičnog rada u procesu učenja koji je uključivao obe institucije. Trening je omogućio studentima da svoje teoretsko znanje isprobaju u praksi putem stvarnih slučajeva. Ukupno 15 učesnika, studenata pravnih fakulteta, je prisustvovalo treningu koji je

realizovan u dva segmenta tokom perioda od 6 mjeseci. Finalni rezultati

aktivnosti su bila dva sastanka iz oblasti krivičnog/građanskog procesnog prava, koja su realizovana uz pomoć dva asistenta sa pravnih fakulteta i dva stručnjaka koji su imali ulogu sudije. Ovi slučajevi su simulirani i presude donesene. Svi 15 učesnika je primilo diplome

potpisane od strane Dekana Pravnih fakulteta sa oba Univerziteta.

Radionica na uspostavi Unije Vijeća učenika srednjih škola Mostara

Uloga Unije je bila da promoviše ideju same Unije kao aktivnost, kao i da lobira kod drugih srednjih škola da se uključe u aktivnost Unije. Tijelo Unije čine tri gimnazije sa područja grada Mostara (II Gimnazija uređena po federalnom nastavnom programu; Gimnazija Mostar federalni i hrvatski nastavni program i Gimnazija "Fra Grge Martić" hrvatski nastavni program). Ovaj oblik multietničke strukture je putokaz ostalim srednjim školama. Unija je registrovana kao legalno, nevladino, nepartijsko i neprofitabilno tijelo sa ciljem okupljanja učenika iz svih srednjih škola i njihovog osposobljavanja da utiču na formulisanje nastavnog procesa. Unija ima mogućnost sopstvene promocije i organizacije sastanaka sa drugim srednjim školama. S obzirom na pomenute rezultate, Unija svih srednjih škola je učestvovala na seminaru "Koordinaciono tijelo Hercegovine za Vijeće studenata" koji je organizovao OSCE (Odjel za obrazovanje) u Neumu (Bosna i Hercegovina) u oktobru 2005.

Partneri

Centar za komercijani menadžment Mostar, vodeće turističke agencije u regiji, Sveučilište Mostar (Pravni fakultet) i Univerzitet "Džemal Bijedić" Mostar (Pravni fakultet), Fortuna Trade Tours Ltd., Udruga mladih "Graditelji mira".

Trajanje

Juni – Decembar 2005

Lokacija

Mostar i Hercegovačko-neretvanski Kanton

Donator

Stalni predstavnik Liechtenstein pri Vijeću Evrope

2.6. Promocija lokalnog ekonomskog razvoja na Zapadnom Balkanu: Izgradnja kapaciteta grupa mladih

Cilj	Pomoći lokalnom ekonomskom razvoju Mostara i regije putem jačanja grupa mladih.
Pregled	Program doprinosi procesu stabilizacije i pridruživanja koji zemlje Balkana priprema za priključenje Evropskoj uniji. Pažnja programa je usmjerena ka kombinaciji lokalnog, održivog ekonomskog razvoja sa zapošljavanjem mladih, uglavnom putem prekogranične i saradnje među gradovima, treninga za trenere i radnih grupa. Specifični cilj je bio ojačati poslovni duh mladih i identifikovati moguće poslovne projekte koji mogu ojačati lokalni ekonomski razvoj svojih područja.
Rezultati	Održana su dva treninga za 23 mlada privrednika zainteresovana da pokrenu svoju vlastitu ekonomsku aktivnost, na teme kao što su finansijske i menadžerske sposobnosti. Mladi privrednici su stekli sposobnost izrade poslovnog plana, dobili su mogućnost da se sretnu sa drugim privrednicima koji imaju slične probleme, da razmjene iskustvo sa privrednicima koji su uspostavili biznis ili su u procesu uspostave biznisa. Četiri od ukupno 23 učesnika su pokrenuli vlastiti biznis a to su "Luna.Com" d.o.o., "Turizam24", "Rent a car" i internet klub.
Partneri	ALDA, Norveško Udrženje Gradova i Regija
Trajanje	Avgust – Novembar 2005.
Lokacija	Mostar i Hercegovačko-neretvanski Kanton
Donator	Norveško Ministarstvo Vanjskih Poslova

2.7. Pomoći mikro-ekonomskim inicijativama žena Mostara

Cilj	Projekat je imao za cilj dati podršku kursu za turističke vodiče koji je organizovala LDA Mostar 2005. Zahvaljujući projektu, mlade žene, koje su počele kurs, su imale mogućnost zapoleti aktivnost u turizmu i stekli praktično iskustvo u ovome sektoru.
Pregled	Mladi turistički vodiči su prikupili turističke informacije o Mostaru i okolnoj regiji sa namjerom izdavanja mini-vodiča namjenjenog uglavnom stranim turistima. Osim toga, identifikovane su tri turističke maršrute i obezbjeđene su sve relevantne informacije. Nakon registracije udruženja, grupa mladih žena je provela istraživanje tako što su podijelile 200 upitnika sa ciljem određivanja mogućnosti i snage regije u vezi sa turističkim kretanjima.

Rezultati

Zvanična registracija neprofitnog Udruženja "Narenta", izdavanje turističkog mini-vodiča za Hercegovačko-neretvanski Kanton na engleskom i italijanskom jeziku, istraživanje o turističkim potencijalima i otvaranje web stranice (www.narenta.eu).

Partneri

TamaT – Centar za studije, trening i istraživanje

Trajanje

Februar – april 2006.

Lokacija

Mostar

Donator

Regija Marche (Italija)

2.8. Projekt Omladinski radio Mostar

Cilj

Javljanje međuetničkog dijaloga među učenicima dvaju osnovnih škola iz Mostara sa istočne i zapadne strane grada.

Pregled

Projekt je angažovao učenike iz dvaju osnovnih škola Mostara sa ciljem da ih se uključi u zajedničku aktivnost. Drugi cilj projekta je bio učenje o radijskom novinarstvu i pripremanju programa o aktivnostima koje se dešavaju u gradu. Učenici su odabrani putem audicije i pohađali su jednosatnu obuku o radijskom novinarstvu dva puta sedmično. Tokom ovih raslova učili su o tehnikama izrade radioemisije i radio programa.

Rezultati

12 učenika je primilo diplome za učešće u prvoj fazi ovoga projekta. Učenici su takođe naučili više o gradu Mostaru, što je bilo jako korisno s obzirom da mnogi od njih nisu znali dovoljno o dijelu grada u kome nisu pohađali školu. Osim toga učenici su bili uključeni u dijalog i aktivnosti koje su ih povezale bez uticaja etničke pripadnosti.

Partneri

OSCE Mostar, EDUCON Mostar i lokalni radio "Radio X" Mostar

Trajanje

Maj – Juli 2006.

Lokacija

Mostar

Donator

OSCE - BiH

2.9. Saradnja mladih i uvezivanje sa LDA partnerstvom – Podrška ciljevima kampanje “Svi različiti svi jednaki”

Cilj

Kampanja "Svi različiti svi jednaki" je poziv Vijeća Evrope, Evropske Komisije, Evropske omladinske fondacije za različitost, ljudska prava i participaciju. Kampanja traje od juna 2006. do septembra 2007. Svaka zemlja učešnica ima nacionalni odbor za kampanju. U BiH, LDA Mostar sa Ministarskom komisijom za koordinaciju pitanja mladih je preuzeala odgovornost osnivanja Nacionalnog odbora za kampanju, koji će uspostaviti upute za koordinaciju aktivnosti kampanje na državnom nivou. (Više informacija na web stranici kampanje <http://www.alldifferent-allequal.info> i na BiH web stranici kampanje <http://www.svjednaki.ba>). U okviru ove inicijative, LDA Mostar, putem niza aktivnosti, pokušava postati relevantan sudionik na polju omladinskog aktivizma.

Pregled

Organizovat će se trening za 26 učešnika iz mreže LDA partnera iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Danske, Bivše jugoslavenske republike Makedonije, Italije, Crne Gore, Kosova, Norveške i Srbije.

Trening će trajati 5 dana i sastojat će se od vježbi za izgradnju tima, prezentaciju i SWOT analize trenutnog stanja ciljeva Kampanje "Svi različiti svi jednaki", predavanja o vođenju kampanje i organizacionih sposobnosti kao i o povezivanju na lokalnom i državnom nivou, predstavljanje edukacionog materijala kampanje, sposobnosti vezane za vođenje NVOa, projektno i strategijsko planiranje i još mnogo toga.

Rezultati

Projekat u toku

Partneri

NVO Graditelji mira Mostar, U.G. Inicijativa 21 Tuzla, Komisija za koordinaciju pitanja mladih u Bosni i Hercegovini (trenutno tijelo Vijeće Ministara BiH), gradovi i regije partneri LDA.

Trajanje

Juni – Novembar 2006

Lokacija

Mostar

Donator

Evropska Omladinska Fondacija

3 – MEĐUNARODNE KONFERENCIJE

3.1 Pravo na ekonomske inicijative za lokalni ekonomski razvoj: Mikro-kreditni potencijal, dostignućia i izazovi u BiH

Pregled

Konferencija je organizovana u duhu međunarodne godine mikro-kredita proglašene od strane Ujedinjenih naroda. Cilj konferencije je bio analizirati i diskutovati o stanju vezanom za mikro-kredite u BiH, te o rezultatima postignutim putem mikro-kreditnih programa u zemlji. Konferencija je bila jedna od prvih međunarodnih konferencija održanih na ovu temu u BiH i kao takva je uspostavila smjernice za budući razvoj finansijskog tržista. Konferencija je ugostila preko 130 ljudi predstavnika međunarodnih organizacija, udruženja, političkih partija, lokalnih institucija, medija i grupa civilnog društva. Obezbeđujući susret različitih finansijskih organizacija, kreatora politike iz državnih administracija, mikro-kreditnih organizacija i predstavnika međunarodnih i evropskih institucija, konferencija je doprinijela boljem razumjevanju mikro-kredita. Učešće stranih gostiju je dalo uvid u njihova iskustva i njihovo viđenje pitanja vezanih za mikro-kredite u BiH.

Datum

10 Novembar 2005

Partneri

COSPE, LiNK, Regija Marche (Italija), ALDA, Interreg Adriatico, Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta Federacije BiH;

Donator

Norveško Ministarstvo Vanjskih Poslova

Mjesto održavanja

Mostar

3.2 EU politike i alati na Zapadnom Balkanu – Mogućnosti za lokalne vlasti

Pregled

Cilj seminara je bio pružiti osnovna znanja lokalnim vladama Zapadnog Balkana, o vanjskoj saradnji Evropske Unije sa regijom. Najnovije poznavanje alata vanjske pomoci Evropske Unije je preduslov za aktuelni pristup finansijskim servisima Evropske Unije. Sticanje takvog znanje je specifična potreba lokalnih vlada na Zapadnom Balkanu. Lokalnim vladama

Zapadnog Balkana trening uvelava šanse za uspostavljanje dugoročnog i međusobno profitabilnog partnerstva sa EU partnerima, za definisanje zajedničkih razvojnih projekata i pristup finansijskim servisima Evropske Unije.

Seminar je bio fokusiran na procjenu glavnih izazova politika i alata, otvorenih pitanja i problema. Seminar je doprinio daljem razvoju lokalne zajednice i to je bila prilika za razmjenu iskustava među predstavnicima 20 gradova i opština iz Bosne i Hercegovine, te predstavnicima respektabilnih međunarodnih i domaćih organizacija.

Datum 19 - 20 Januar 2006

Partneri Italijansko Udruženje Lokalnih Vlasti, CeSPI i ALDA

Donator Italijansko Ministarstvo Vanjskih Poslova

Mjesto održavanja Mostar

3.3 Glasovi različitosti prave razliku

Pregled Trideset pet mladih ljudi iz svih krajeva svijeta koji su počeli ujedinjenog svijeta Jadrana u Duinu (Italija) došli su u Mostar da promovišu i ojačaju volontarizam i civilno učešće mladih ljudi. Putem edukativnih i zabavnih zbivanja, ovi mladi ljudi su podijelili svoja iskustva o volonterizmu i civilnom učešću sa mlađima Mostara. Centralni događaj je bila konferencija. Cijeli proces koji je vodio do ove konferencije je bio veoma inovativan s obzirom da učenici nisu bili samo učesnici nego i glavni protagonisti. Naime, oni su predložili dnevni red konferencije, oni su odredili teme i oni su držali govore, koje su prethodno pripremili tokom njihovog laboratorijskog rada. Prema tome, konferencija je dizajnirana da razvije kapacitete inovativnosti, akcije i učešća

mladih ljudi. Osim toga, učenici iz Mostara planiraju aktivnosti sa svojim međunarodnim kolegama iz Kolegija ujedinjenog svijeta, što će im pružiti mogućnost da se sretnu i upoznaju sa različitim kulturama u smislu da shvate različitost kao bogatstvo a ne kao prepreku u postizanju zajedničkih ciljeva. Jedan od ciljeva konferencije takođe je bio i promocija otvorenja Kolegija ujedinjenog svijeta u Mostaru u septembru 2006.

Datum	3 – 4 Mart 2006
Partneri	Grad Monfalcone, Kolegij ujedinjenog svijeta Jadrana, Vijeće učenika Gimnazije Mostar
Donator	Regija Friuli Venezia-Giulia (Italija)
Mjesto održavanja	Mostar

4 – SASTANCI PATNERA

Po svojoj definiciji, decentralizovana međunarodna saradnja zasniva se na partnerstvu svih aktera u fazama aktivnosti. Prema tome, partneri su uključeni u proces procjene potreba i identifikacije resursa. Osim toga, partneri se sastaju barem jednom godišnje, kako bi odredili strategiju Agencije, ocijenili postignute rezultate i rad u protekloj godini te da imenuju delegata koji će ih predstavljati na terenu. Na ovaj način sastanci partnera su jedni od najznačajnijih događaja tokom godišnjih aktivnosti LDA.

1° Sastanak partnera: Mostar (BiH), 22 Novembar 2004.

2° Sastanak partnera: Rim (Italija), 17 Februar 2005.

3° Sastanak partnera: Mostar (BiH), 08 Juli 2005.

4° Sastanak partnera: Rim (Italija), 10 Maj 2006.

5 - EDUKACIJE I TRENINZI ZA OSOBLJE LDA MOSTARA

Naziv 3. seminar o lokalnom ekonomskom razvoju
Opis Trening za dva animatora iz LDA o ekonomskom razvoju u okviru projekta "Lokalni ekonomski razvoj na Balkanu"

Mjesto održavanja Umag, Hrvatska
Vrijeme održavanja 1-10 Septembar 2004
Organizator ALDA

Naziv Izgradnja mostova između građana i lokalne vlasti putem rješavanja konflikata i razlika
Opis Trening za trenere (ToT) u okviru program "Aktivnosti na izgradnji kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo"

Mjesto održavanja Palic, Srbija
Vrijeme održavanja 1-10 Septembar 2004
Organizator ALDA

Naziv Proces participativnog planiranja (I)
Opis Trening za trenere (ToT) u okviru program "Aktivnosti na izgradnji kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo"

Mjesto održavanja Ohrid, Bivša jugoslovenska republika Makedonija
Vrijeme održavanja 1-10 Novembar 2004
Organizeator ALDA

Naziv Seminar o EU poslovima
Opis Trening u Evropskom političkom centru u Briselu za delegate LDA i osoblje ALDA-e o EU poslovima u okviru programa "Promocija lokalnog ekonomskog razvoja na Zapadnom Balkanu: izgradnja kapacitete za grupe mladih"

Mjesto održavanja Brussels, Belgija
Vrijeme održavanja 27 Novembar-1 Decembar 2004
Organizator ALDA

Naziv 4. seminar o lokalnom ekonomskom razvoju
Opis Trening za dva animatora iz LDA o ekonomskom razvoju u okviru projekta "Lokalni ekonomski razvoj na Balkanu"

Mjesto održavanja Ohrid, Bivša jugoslovenska republika Makedonija
Vrijeme održavanja 21-23 Januar 2005
Organizator ALDA

<i>Naziv</i>	<u>Javljanje komunikacijskih kapaciteta za lokalne vlasti</u>
<i>Opis</i>	Trening za trenere (ToT) u okviru program "Aktivnosti na izgradnji kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo"
<i>Mjesto održavanja</i>	Prijedor, Bosna i Hercegovina
<i>Vrijeme održavanja</i>	27 Juni-3 Juli 2005
<i>Organizator</i>	ALDA
◆	
<i>Naziv</i>	<u>Izgradnja kapaciteta za grupe mladih</u>
<i>Opis</i>	Trening za trenere (ToT) o kapacitetima promocije lokalnog ekonomskog razvoja u okviru programa "Promocija lokalnog ekonomskog razvoja na Zapadnom Balkanu: Izgradnja kapaciteta za grupe mladih"
<i>Mjesto održavanja</i>	Osijek, Hrvatska
<i>Vrijeme održavanja</i>	18-22 Juli 2005
<i>Organizator</i>	ALDA
◆	
<i>Naziv</i>	<u>Multietničke zajednice u novim perspektivama Evropske Unije. Institucije, politike, fondovi, priprema projekata</u>
<i>Opis</i>	Trening za trenere (ToT) u okviru program "Aktivnosti na izgradnji kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo"
<i>Mjesto održavanja</i>	Ulcinj, Crna Gora
<i>Vrijeme održavanja</i>	26-30 Septembar 2005
<i>Organizator</i>	ALDA
◆	
<i>Naziv</i>	<u>Interni trening za delegate LDA</u>
<i>Opis</i>	Interni trening za sve nove delegate o upravi u LDA
<i>Mjesto održavanja</i>	Vicenza, Italija
<i>Vrijeme održavanja</i>	7-8 Februar 2006.
<i>Organizator</i>	ALDA
◆	
<i>Naziv</i>	<u>Važnosti i tehnike paticipativnog planiranja</u>
<i>Opis</i>	Trening za trenere (ToT) u okviru program "Aktivnosti na izgradnji kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo"
<i>Mjesto održavanja</i>	Ohrid, Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija
<i>Vrijeme održavanja</i>	18-24 Juli 2006.
<i>Organizator</i>	ALDA

<i>Title</i>	<u>Trening o procesu participativnog planiranja</u>
<i>Opis</i>	U okviru programa MahildeNet, predstavnici lokalne vlasti i civilnog društva zajedno su učestvovali na treningu na temu planiranja javne politike , putem participativnog procesa koji treba da se realizuje u saradnji sa institucijama, udruženjima i lokalnim vlastima koje rade na lokalnom nivou.
<i>Mjesto održavanja</i>	Lecce, Italija
<i>Vrijeme održavanja</i>	18-19 Juli 2006.
<i>Organizator</i>	ALDA, Grad Lecce, Regija Puglia

<i>Naziv</i>	<u>Evropski fondovi za Balkan: Priprema za proces pridruživanja Evropskoj Uniji</u>
<i>Opis</i>	Trening za trenere (ToT) u okviru program "Aktivnosti na izgradnji kapaciteta za lokalne vlasti i civilno društvo"
<i>Mjesto održavanja</i>	Mostar, Bosna i Hercegovina
<i>Vrijeme održavanja</i>	26-28 Septembar 2006.
<i>Organizator</i>	ALDA

6 – STUDIJSKE POSJETE, RAZMIJENE I OSTALO

<i>Događaj</i>	Dodjela nagrade "Kultura menadžmenta" za grad Mostar predsjedniku Gradskog Vijeća od strane Udruženja italijanskih opština.
<i>Mjesto</i>	Rim, Italija
<i>Vrijeme</i>	11 Februar 2005

<i>Događaj</i>	<u>Studijska posjeta Monfalkoneu povodom proslave Dana Evrope.</u>
	Delegacija učenika i profesora mostarske Gimnazije je oputovala u Munofalkone da bi prisustvovala događaju "1000 mladih za Evropu: Ujedinjeni u različitostima". Događaj su zajednički organizovali opština Monfalkone i Koledž ujedinjenog svijeta Jadrana.
<i>Mjesto</i>	Monfalkone, Italija
<i>Vrijeme</i>	8-10 Maj 2005

<i>Događaj</i>	<u>Učešće savjetnika grada Mostara na seminaru "Održivi razvoj i zaštita okoline u Jugoistočnoj Evropi SEE"</u>
<i>Mjesto</i>	Zavidovići, BiH
<i>Vrijeme</i>	25-26 Maj 2006

Događaj

Studijska posjeta Poljskoj kao nastavak treninga za trenere o komunikacijama

Vijećnik grada Mostara, zajedno sa LDA trenerima ALDA/ANCI programa je išao u studijsku posjetu Poljskoj. Program se sastojao od sastanaka sa zvanicima gradskog ureda za promociju, odjela za društvene djelatnosti i ureda EU poslova u tri grada domaćina te sastanka sa državnim medijima.

Mjesto
Vrijeme

Warsaw-Plock-Nidzica, Poljska
17-22 Juli 2005

Događaj

Studijska posjeta sajmu u Levanteu

Supervizor Biznis servis centra grada Mostara imao je priliku sresti nekoliko ekonomskih aktera iz regije Puglia, tokom jednog od glavnih ekonomskih događaja Južne Italije.

Mjesto
Vrijeme

Bari, Italija
14-17 Septembar 2005.

Događaj

Studijska posjeta Ženevi na temu zaštite okoline

Šef odjela za ekonomiju, sigurnost i okolinu grada Mostara, imao je priliku posjetiti razne aktere uključene u poslove vezane za upravljanje otpadom i održivi razvoj. Studijska posjeta organizovana u okviru ALDA projekta "Izgradnja kapaciteta za lokalne vlasti o upravljanju otpadom i zaštiti okoline" uz podršku Kantona Ženeva.

Mjesto
Vrijeme

Ženeva, Švicarska
20-22 Septembar 2005

Događaj

Studijski seminar "Izgradnja Evrope građana"

Delegat LDA Mostara zajedno sa tri predstavnika grada Mostara i Kantonalnog Ministarstva pravosuđa i uprave, prisustvovao je seminaru organizovanom od strane ALDA-e i regije Puglia u okviru Interreg projekta Mahldenet.

Mjesto
Vrijeme

Bari, Italija
17 Novembar 2005

Događaj

Fokus grupa za "šalter salu za proizvodne djelatnosti"

U okviru Mahldenet projekta, regija Emilia Romagna u saradnji sa ALDA-om organizovala je u Sarajevu fokus grupu za bosanskohercegovačke opštine

domaćine LDA. Delegat LDA Mostar, zajedno sa direktorom udruženja LINK, supervizorom Biznis servis centra i predstavnikom ekonomskog odjela grada Mostara prisustvovao je fokus grupi. Svrha je bila predstaviti iskustvo šalter sale u regiji Emilia Romagna kao i prenjeti znanja koja je ova italijanska regija stekla u ovome sektoru.

Mjesto Sarajevo, BiH
Vrijeme 16 Decembar 2005

Događaj Ule e vijećnika grada Mostara na "Školi mira" u organizaciji LDA Prijedor
Mjesto Prijedor, BiH
Vrijeme 19-20 Decembar 2005.

Događaj Studijska posjeta regiji Emilia Romagna
Kao nastavak fokus grupe organizovane u Sarajevu u Decembru 2005., predstavnik grada Mostara je oputovao u studijsku posjetu da stekne znanja o uspešnim iskustvima o teritorijanom marketingu od nekih opština italijanske regije.
Mjesto Regija Emilia Romagna, Italija
Vrijeme 27-31 Mart 2006

Događaj Studijska posjeta lokalnih privrednika regiji Puglia
U okviru programa Mahldenet, LDA Mostar u saradnji sa ALDA-om i regijom Puglia, odabrala je 10 bosanskohercegovačkih privrednika i pružila im priliku da se sretnu sa privrednicima iz Italije i da ramjenu svoja iskustva iz prakse. Samoj studijskoj posjeti privrednicima iz Regije, predhodilo je ule e bosanskohercegovačkih privrednika na seminaru o saradnji između regije Puglia i Bosne i Hercegovine, koji je održan u Privrednoj komori u Bariju.

Mjesto Regija Puglia, Italija
Vrijeme 19-20 April 2006

Događaj Studijska posjeta profesora regiji Puglia
Devet profesora srednjih škola iz Mostara posjetit će Bari kako bi prisustvovali seminaru o interkulturnom učenju i novim metodama predavanja. Inicijativa, u okviru programa Mahldenet, će biti organizovana u saradnji sa Regijom Puglia i ALDA-om.
Mjesto Regija Puglia

Vrijeme

16-17 Novembar 2006

7 - LDA MOSTAR PARTNERI, TIM I KONTAKT DETALJI

Partneri:

Glavni partner: Regija Puglia - Italija;
Grad domaćin: Mostar - Bosna i Hercegovina;
Regija Sicilija – Italija (do 2005.);
Grad Kajseri – Turska (do 2005.);
Provincija Venecija – Italija (od 2005.);
Grad Montegroto Terme – Italija (do 2005.);
Grad Monfalkone - Italija;
Vejle AMT – Danska (do 2005.);
Grad Vejle – Danska (od 2006.);
Grad Kragujevac - Srbija;
Opština Orkdal – Norveška (od 2006.);
Opština Sund – Norveška (od 2006.);

LDA Mostar tim:

Delegat: Gdin. Tommaso Vaccarezza
Referent za finasije i administraciju: Gdja. Djenana Dedić
Vođe projekata: Gdjica. Alma Morić, Gdjica. Maja Pehar
Trener: Gdin. Igor Kajgana
Referent za mlade: Gdin. Armel Suković
Webmaster: Gdin. Slaven Anić

Kontakt detalji:

Agencija Lokalne Demokratije Mostar

Rade Bitange 48, II sprat,
88 000 Mostar
Bosna i Hercegovina
Tel/Fax: 00 387 36 580 865
Email: Idamostar@aldaintranet.org; lda@bih.net.ba
Website: www.Idamostar.org